

สรุปสถานการณ์ส่งออกไทยไปรัสเซีย 11 เดือนแรก ปี 2564

การส่งออกของไทยไปยังตลาดรัสเซียเดือนพฤศจิกายน 2564 มีมูลค่า 102 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หากเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา เพิ่มขึ้นร้อยละ 56.66 เดือนนี้ถือเป็นเดือนที่มีการปรับตัวดีขึ้นค่อนข้างสูงต่อเนื่องเป็นเดือนที่แปด ขณะนี้มีมูลค่าการส่งออกสะสม 11 เดือนแรก 930.13 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 40.76 สถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการค้าทั่วไปในรัสเซียมีการฟื้นตัวดีเป็นลำดับ อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาอุปสรรคที่นำกังวล ได้แก่ อัตราเงินเฟ้อในรัสเซียขยับสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะอาหารมีการปรับราคาเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ค่าขนส่งสินค้าระหว่างประเทศที่สูงกว่าปกติอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งระบบห่วงโซ่อุปทานการผลิตของโลกสะดุดลงเป็นครั้งคราวจากการขาดแคลนวัตถุดิบ รวมทั้งการแพร่ระบาดของโควิด-19 ระลอกใหม่ที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้

ตารางแสดงมูลค่าการส่งออกสินค้า 10 อันดับแรก เดือนพฤศจิกายน 2564

	ประเภทสินค้า	มูลค่า (ล้าน USD)	Δ %	สัดส่วน %
1	รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	35.3	46.93	34.65
2	ผลิตภัณฑ์ยาง	13.1	113.79	12.80
3	เม็ดพลาสติก	7.1	475.96	6.94
4	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล	4.6	8.81	4.55
5	ผลไม้กระป๋องและแปรรูป	3.3	-15.47	3.21
6	น้ำมันสำเร็จรูป	2.5	159.06	2.50
7	แผงสวิทช์และแผงควบคุมกระแสไฟฟ้า	2.5	-0.29	2.45
8	อัญมณีและเครื่องประดับ	2.5	47.97	2.43
9	อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป	2.4	111.61	2.37
10	เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ	2.3	72.87	2.29
	รวม 10 อันดับแรก	75.6	60.38	74.19
	อื่นๆ	26.4	46.87	25.81
	รวม	102.0	56.66	100.00

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ในเดือนพฤศจิกายน 2564 สินค้าส่งออก 10 อันดับแรก มีสัดส่วนร้อยละ 74.19 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด ขยายตัวสูงถึงร้อยละ 60.38 นำโดย **รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ** ที่มีเสถียรภาพมากขึ้นเป็นลำดับ โดยเดือนนี้กลับมาเป็นบวกต่อเนื่องนับตั้งแต่เดือนมีนาคมที่ผ่านมาคิดเป็นมูลค่า 35.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มีอัตราเติบโตร้อยละ 46.93 ซึ่งในหมวดนี้ร้อยละ 64 มาจากรถยนต์นั่ง มูลค่า 22.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามมาด้วยส่วนประกอบและอุปกรณ์รถยนต์ ร้อยละ 28 คิดเป็นมูลค่า 9.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และรถปิคอัพอีกร้อยละ 9 มูลค่า 3.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขณะที่หมวดสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยานยนต์ เช่น **เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบ**

และส่วนประกอบ ก็เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ขยายตัวสูงถึงร้อยละ 132 รวมทั้งหมวด **ผลิตภัณฑ์ยางยานพาหนะ** ภายใต้กลุ่มผลิตภัณฑ์ยาง ขยายตัวในอัตราร้อยละ 216

จำนวน 8 ใน 10 อันดับแรกของสินค้าไทยที่ส่งไปรัสเซียในเดือนพฤศจิกายน 2564 มีอัตราการขยายตัวในแดนบวก ในอัตราร้อยละเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา ยกเว้น **ผลไม้กระป๋องและแปรรูป** ที่หดตัวร้อยละ **-15.47** อันน่าจะมาจากขาดแคลนวัตถุดิบในการผลิตสัปดาห์ระบอบและปัญหาเรื่องโลจิสติกส์ และ **แผงสวิทช์และแผงควบคุมกระแสไฟฟ้า** หดตัวเล็กน้อยร้อยละ **-0.29**

หมวดสินค้าศักยภาพของไทยอย่างอาหารและเครื่องดื่มรวมไปถึงอาหารสัตว์เลี้ยง มีความผันผวนในบางช่วงเวลา และสลับสับเปลี่ยนกันไปในแต่ละประเภทสินค้า โดยเดือนนี้ **ผลไม้สด/แช่เย็น/แช่แข็ง/แห้ง อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป สิ่งปรุงรสอาหาร อาหารสัตว์เลี้ยง ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูปอื่น ๆ และ เนื้อปลาสด/แช่เย็น/แช่แข็ง** ขยายตัวดี ยกเว้น **ผลไม้กระป๋องและแปรรูป** ปรับตัวลดลง

สำหรับสินค้า **เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว** สินค้าเด่นของไทยแต่หดตัวอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ต้นปี จากปัญหาด้านโลจิสติกส์ที่มีราคาแพงและความล่าช้าในการขนส่ง เดือนนี้สามารถพลิกกลับมาเป็นบวกได้เล็กน้อย เป็นเดือนที่สองติดต่อกัน

ตารางแสดงโครงสร้างการส่งออกสินค้าไทยไปยังรัสเซีย ช่วง 11 เดือนแรก ปี 2564

	ประเภทสินค้า	มูลค่า (ล้าน USD)	Δ %	สัดส่วน %
1	สินค้าเกษตรกรรม (กสิกรรม,ปศุสัตว์,ประมง)	65.81	24.00	7.07
2	สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร	91.90	7.45	9.88
3	สินค้าอุตสาหกรรม	752.82	47.64	80.94
4	สินค้าแร่และเชื้อเพลิง	19.60	59.80	2.11
	รวม	930.13	40.76	100.00

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

พิจารณาโครงสร้างสินค้าส่งออกจากไทยไปยังตลาดรัสเซียในช่วง 11 เดือนแรก ปี 2564 พบว่า **กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม** เป็นกลุ่มสินค้าหลักที่ครองส่วนแบ่งการส่งออกจากไทยทั้งหมดกว่าร้อยละ 80 ในส่วนนี้กระจายออกเป็นหมวดรถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบเป็นสินค้าหลัก (สัดส่วนร้อยละ 31 ของการส่งออกทั้งหมดของ ไทยไปยังรัสเซีย) ตามมาด้วย ผลิตภัณฑ์ยาง (ร้อยละ 10.15) เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล (ร้อยละ 5.17) อากาศยาน ยานอวกาศ และส่วนประกอบ (ร้อยละ 4.33) เม็ดพลาสติก (ร้อยละ 4.13) เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ (ร้อยละ 4.03) และแผงสวิทช์และแผงควบคุมกระแสไฟฟ้า (ร้อยละ 2.41) กลุ่มรองลงมาเป็น **กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร** สัดส่วนรวมร้อยละ 9.88 ที่มีผลไม้กระป๋องและแปรรูป (ร้อยละ 4.45) เป็นสินค้านำ ตามมาด้วยอาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป (ร้อยละ 1.92) ถัดไปเป็น **กลุ่มสินค้าเกษตรกรรม** มีสัดส่วนร้อยละ 7.07 แบ่งเป็นกลุ่มสินค้ากสิกรรม (ร้อยละ 5.50) แยกย่อยออกเป็นยางพารา (ร้อยละ 3.35) ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็ง และแห้ง (ร้อยละ 0.85) และข้าว (ร้อยละ 0.33) เป็นสินค้าหลัก รวมทั้งกลุ่มสินค้าประมง (ร้อยละ 1.55) ที่มีปลา (ร้อยละ 1.33) เป็นสินค้าหลัก

ตารางแสดงสรุปมูลค่าการส่งออกสินค้า 10 อันดับแรก ช่วง 11 เดือนแรก ปี 2564

	ประเภทสินค้า	มูลค่า (ล้าน USD)	Δ %	สัดส่วน %
1	รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	288.50	55.23	31.02
2	ผลิตภัณฑ์ยาง	94.44	27.32	10.15
3	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล	48.05	30.10	5.17
4	ผลไม้กระป๋องและแปรรูป	41.36	-0.08	4.45
5	อากาศยาน ยานอวกาศ และส่วนประกอบ	40.25	6,980.7	4.33
6	เม็ดพลาสติก	38.93	127.28	4.19
7	เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ	37.44	56.35	4.03
8	ยางพารา	31.20	138.68	3.35
9	แผงสวิทช์และแผงควบคุมกระแสไฟฟ้า	22.40	22.25	2.41
10	อัญมณีและเครื่องประดับ	19.99	-4.72	2.15
	รวม 10 อันดับแรก	662.57	53.24	71.23
	อื่นๆ	267.56	17.14	28.77
	รวม	930.13	40.76	100.00

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

จากมูลค่าการส่งออกช่วง 11 เดือนแรกในปี 2564 จะเห็นว่าสินค้า **รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ** ยังคงมีบทบาทสำคัญและเป็นสินค้าหลักที่มีมูลค่าสูงที่สุดเหนือกว่าทุกหมวด ด้วยมูลค่ากว่า 288 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยครองสัดส่วนการส่งออกของทั้งหมดร้อยละ 31 ทั้งนี้วิกฤตจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 บรรเทาลงช่วยให้อุตสาหกรรมยานยนต์ฟื้นตัวได้ดีตลอดทั้งปี แต่ทั้งนี้ปัญหาการขาดแคลนชิ้นส่วนยานยนต์ทั่วโลกที่มีผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานการผลิตอาจเป็นอุปสรรคในการขยายตัว

ผลิตภัณฑ์ยาง โดยสัดส่วนร้อยละ 64 ของผลิตภัณฑ์ยางทั้งหมดเป็นยางใหม่สำหรับยานพาหนะต่าง ๆ ซึ่งตอบสนองตลาดรถยนต์และเศรษฐกิจที่กำลังเติบโต รองลงมาร้อยละ 16 เป็นถุงมือยาง ถัดไปร้อยละ 7 เป็นยางวัลแคนไนซ์ และอีกร้อยละ 7 เป็นผลิตภัณฑ์ยางที่ใช้ทางเกษตรกรรม ด้วยปัจจัยการแพร่ระบาดของ COVID-19 ก่อให้เกิดความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ป้องกันเชื้อเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนโดยเฉพาะถุงมือยาง ในช่วงที่ผ่านมาประเทศไทยไม่มีกำลังผลิตพอเพียงต่อความต้องการของทั่วโลก แต่ขณะนี้ผู้ผลิตได้เพิ่มกำลังการผลิตขึ้นแล้วและเปิดรับออเดอร์ใหม่ คาดว่าตลาดถุงมือยางยังเติบโตได้อย่างต่อเนื่อง

เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ ส่วนใหญ่สินค้าส่งออกของไทยเป็นเครื่องปรับอากาศประกอบสำเร็จรูปทั้งแบบเปลี่ยนวงจรความเย็นหรือความร้อนและแบบติดหน้าต่างหรือฝาผนัง หลังจากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจหดตัวในปีที่ผ่านมาทำให้ความต้องการชะลอตัว แต่เมื่อสถานการณ์เริ่มปรับตัวดีขึ้นส่งผลให้มียอดนำเข้าเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนและต่อเนื่องตลอดปี

อัญมณีและเครื่องประดับ แม้ว่าอัญมณี (เพชรและพลอย) จะกลับมาเติบโตได้ดี แต่ทองคำยังไม่ได้แปรรูปที่เป็นสิ่งที่มีมูลค่าสูงได้หดตัวลงเป็นศูนย์เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาจึงจุดให้มูลค่ารวมลดลง แต่จากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่เริ่มฟื้นตัวทำให้สินค้าอัญมณีและเครื่องประดับที่ถือว่าเป็นสินค้าฟุ่มเฟือยเริ่มขยับตัวในทิศทางบวกและหากสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด-19 คลี่คลายลงจนผู้นำเข้าสามารถเดินทางมาเยือนงานแสดงสินค้าในประเทศไทยได้ก็น่าจะช่วยกระตุ้นให้การส่งออกสินค้านี้ของไทยขยับตัวสูงขึ้นโดยเฉพาะอัญมณีที่มีความต้องการสูงในตลาด

เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว แม้จะเป็นสินค้าที่มีมูลค่าไม่มากนักแต่มีลักษณะโดดเด่นในศักยภาพที่เคยเติบโตประคองตัวได้อย่างต่อเนื่องในแทบทุกสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ แต่นับตั้งแต่ต้นปีของปีนี้ยังไม่สามารถฝ่าวิกฤติไปได้ทำให้เกิดการหดตัวอย่างรุนแรงและต่อเนื่องจากปัญหาการขนส่งสินค้าที่มีราคาแพงและความล่าช้า แต่เริ่มกลับมาขยายตัวได้ต่อเนื่องเป็นเดือนที่สอง

คาดการณ์การส่งออกของไทยไปยังตลาดรัสเซีย

ในช่วงครึ่งหลังของเดือนพฤศจิกายนก็ได้เกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19 รุนแรงขึ้นมาอีกครั้งจนรัฐบาลต้องนำมาตรการสั่งหยุดงานชั่วคราวทั่วประเทศมาใช้ แต่ถัดมาในเดือนธันวาคมมีจำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่ต่อวันลดลงเป็นลำดับ จึงน่าจะช่วยให้สถานการณ์การค้าในช่วงเทศกาลจับจ่ายใช้สอยครั้งใหญ่ประจำปีพลิกฟื้นกลับมาได้ แต่อย่างไรก็ตามจำนวนผู้เสียชีวิตรายวันยังคงเกิน 1,000 คน รวมทั้งการแพร่ระบาดของโควิด-19 สายพันธุ์ใหม่ “โอมิครอน” ที่เริ่มมีผู้ติดเชื้อเข้ามายังรัสเซียและยังไม่สามารถประเมินสถานการณ์และผลกระทบได้ในขณะนี้ โดยปัญหาสำคัญคือยังมีประชากรอีกจำนวนมากที่ไม่ยอมฉีดวัคซีน

แม้ตัวเลขคาดการณ์การเติบโตทางเศรษฐกิจของรัสเซียของปีนี้จะเกินกว่าร้อยละ 4 ซึ่งถือว่าเป็นอัตราที่สูงมากก็ตาม แต่อัตราเงินเฟ้อก็เพิ่มขึ้นเกินกว่าร้อยละ 8 โดยเฉพาะหมวดอาหารปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยเฉลี่ยแพงขึ้นร้อยละ 12 ที่ถือเป็นภัยคุกคามทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

การขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์และค่าขนส่งที่มีราคาแพงยังเป็นไปอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งความแออัดที่ท่าเรือที่ยังทำให้เกิดความล่าช้าจนเกิดความเสียหายทางธุรกิจต่อผู้นำเข้าที่ไม่มีสินค้าจำหน่ายในช่วงเวลาที่เหมาะสม อีกทั้งอายุสินค้าที่หดหายไประหว่างการขนส่งที่ล่าช้า นอกจากนั้นยังมีปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบและชิ้นส่วนยานยนต์ในระบบห่วงโซ่อุปทาน

สิ่งที่น่ากังวลอีกประการหนึ่งคือ ประเทศตะวันตกอาจปรับให้มาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจต่อรัสเซียมีความเข้มข้นขึ้น อันเนื่องมาจากความขัดแย้งทางการเมืองและความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านที่ได้รับการสนับสนุนจากประเทศตะวันตก ซึ่งย่อมต้องมีผลกระทบมายังเศรษฐกิจและการค้าไม่มากนัก

โอกาสการส่งออกของไทยยังต้องพึ่งพาหมวดสินค้ารถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ เป็นสำคัญอยู่ต่อไปเนื่องจากครองสัดส่วนมูลค่าการส่งออกของไทยทั้งหมดกว่าร้อยละ 30 ยังไม่รวมผลิตภัณฑ์ยางรถยนต์และเครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบที่มีการเคลื่อนไหวไปในทิศทางเดียวกันด้วย ซึ่งสินค้าทั้งสามรายการข้างต้นรวมกันแล้วก็มีสัดส่วนประมาณเกือบกึ่งหนึ่งของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด หากหมวดสินค้าที่กล่าวมาข้างต้นสามารถรักษาสัดส่วนเดิมไว้ได้ก็ถือว่ามูลค่าการส่งออกของไทยในตลาดนี้มีความมั่นคง รองลงมาเป็นสินค้าเกษตรและอาหารที่ไทยถือเป็นประเทศหนึ่งที่มีจุดแข็งทั้งด้านการเกษตรและการผลิตอาหารที่ได้รับการยอมรับของโลก แต่ก็มีความเสี่ยงที่เป็นสินค้าที่มีความผันผวนสูง

จากการส่งออกของไทยไปยังรัสเซียที่หดตัวอย่างรุนแรงในปีที่ผ่านมาทำให้ฐานตัวเลขค่อนข้างต่ำ ซึ่งปีนี้สถานการณ์ทางเศรษฐกิจโดยรวมสามารถฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็ว แม้ว่าจะมีปัญหาค่าอุปสรรคหลายประการแต่ก็คาดว่า การส่งออกของไทยทั้งปีจะสามารถขยายตัวได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 คิดเป็นมูลค่าประมาณ 1,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

